

1972 JUN 8

244

✱ **TERVEZTE:**

✱ **HAUSZMANN**

Százhuszonöt éve:
1847. június 9-én született a századfordulói budai, pesti középületek tervezője, Hauszmann Alajos.

●
**A Vár
homlokzata?**

— Pesten és Berlinben tanult. Fiatalon Olaszországban a reneszánsz műemlékeivel ismerkedett. 1869-ben tért haza a magyar fővárosba. A műegyetem tanára, majd dékánja, rektora. A Magyar Tudományos Akadémia tagja, tiszteleti tagja. S sok egyéb kitüntető cím mellett az Angol Építészek Királyi Szövetségének is tiszteleti tagja. Ő fejezte be a budai Vár Ybl Miklóstól kezdett nagyobbitását. A dunai homlokzatot pedig önállóan készítette.

●
Kúria és kórház?

— Egyéb jelentős munkái: az Alkotmány utcai bíróság, a Markó utcai gimnázium, a Szent István és az Erzsébet kórházak, a Törvényszéki Orvostani Intézet, a körúti technológia (jelenleg a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet) épülete, a budapesti műegyetem főépülete, s az egykori Kúria (ma Nemzeti Galéria). Ez utóbbi homlokzata tetején levő diadalszekeret Szennyey Károly, a nagy háromszögormot Zala György mintázta, az ülő alakot Fadrusz János faragta, a csarnok mennyezeti freskóját Lotz Károly festette.

●
New York palota?

— Hauszmann Alajos vállalta a mai Lenin körút 9—11. szám alatti New York palota tervezését is. A palotáról írta a Bal négyes páholy című regényében Kellér Andor: „Egy amerikai biztosító társaság hóbortos, túlméretezett reklámötlete... A társaság építette a palotát, rendezte be a kávéházat, meghökkentésül, bizalomkeltésül, gazdagsága fitogtatásául...” A palota földszintjén volt az írók, színészek kávéháza, a New York, a mosztani „átalakítás miatt zárva” tartó Hungária. Hauszmann a teljes palotával 1892-től 1894-ig: két év alatt elkészült. A kávéház — tehát a palota földszintjének egy része — átalakítása 1970. május 2-án kezdődött. S ha igaz — ez a legújabb ígéret — három és fél évig tart. Allítólag 1973. december 31-én fejeződik be.